

Những Ký Ức còn Giữ Lại

Nguyễn Xuân Lan

Kỷ niệm của những ngày khoảng đầu tháng 3/1975 chắc trong tất cả học sinh Cao Thắng có mặt trong trường Cao Thắng thời gian đó không ai có thể quên được mặc dù đã 38 năm. Với tôi đó cũng là những khoảnh khắc ghi nhớ mãi, nhưng viết như thế nào để gọi là không đụng chạm đến chính trị hay tôn giáo cho bài viết của mình được đúng như qui định bây giờ! Thôi thì cứ viết cho bạn tổ chức Reunion 2013 tự ý gọt dũa để đặc san này được đến tay các bạn VN được dễ dàng không bị ngăn cấm.

Lúc đó lớp CT5 đang học năm đầu tiên nên còn nhút nhát lắm nhớ hôm đó là tụi tôi đang thi môn vẽ với thầy Nguyễn Đình Cường. Tự nhiên ngoài sân trường náo động hết lên, các anh phóng loa phát thanh chống lại chương trình đơn quân bắt lính lệnh tổng động viên của chính phủ với nam sinh 17 tuổi. Hình như thầy đã biết trước sự việc và đóng kín cửa không muốn chúng tôi phân tâm để làm cho xong bài thi hoặc là thầy nghĩ con gái không nên dính dáng vào ba cái chuyện tranh đấu, đấu tranh làm gì chắc là vậy!

Chúng tôi con gái tuổi mới lớn tò mò nên đâu có chịu ngồi yên, bồn chồn quá nên không làm bài được, và cả trường có một lớp nữ làm sao các anh tha cho được. Các anh vào gõ cửa lớp nói “Thầy ơi hôm nay tụi em có buổi bãi khóa đấu tranh chống lại lệnh đơn quân bắt lính (gì đó tụi em nghe không rõ), xin thầy cho lớp CT5 tham gia với bọn em” Thế rồi cả lớp ồn ào lên như đám chợ có biết gì đâu thấy không thi nữa là sợ rồi, mỗi đứa một giọng năn nỉ thầy, thầy đắn đo một hồi rồi cũng đồng ý xếp giáo án lại đi xuống phòng giáo sư. Thế là lớp vui mừng ra mặt, nhưng cũng không biết chuyện gì xảy ra cứ trốn trong

phòng học, chốc chốc lại thấy dãy lầu này rải truyền đơn, chốc chốc lại thấy dãy lầu khác rải truyền đơn. Hoài Hương và một vài bạn nhanh nhẹn chạy ra nhặt vài tờ rơi vào cho lớp xem, một số bạn hoang mang lo sợ ra mặt đoán biết là chuyện chẳng lành sắp xảy ra với mình rồi, con gái mà cái gì cũng sợ!

Một lát sau thì bên ngoài kéo vào một ông chảy máu xuống mặt, ông bị đánh hay bị trúng đá lỗ đầu, vì là học sinh biểu tình chúng tôi nghĩ chỉ là bắt bạo động, nhưng không ngờ có ai đó đã chuẩn bị sẵn ná bắn chim cùng với đá sỏi, và người đàn ông này đã bị trúng đạn đá. Nghe nói là ông lẫn vào đám học sinh dùng phấn đánh dấu vào lưng áo những người hô hào cầm đầu biểu tình nên bị phát hiện và có anh đã đánh ông, dẫn vào cho lớp CT5 canh chừng (lớp CT5 lúc này vừa là phòng tạm giam, vừa là trạm xá cứu thương). Bên phía ngoài cảnh sát cũng bắt đầu bao vây các góc đường chính vào trường Cao Thắng và vũ khí mà cảnh sát dùng chống trả lại với các học sinh chắc cũng là ná bắn chim. Trường Cao Thắng thời trước 75 rất nhiều anh là con ông lớn của chính quyền Sài Gòn nên khi bãi khóa chúng tôi cũng được cư xử tử tế lắm! Nếu không - nói xin lỗi chắc cả trường đã bị ăn lựu đạn cay chảy đầy nước mắt rồi! Một lúc sau thì thấy bên ngoài khiêng vào vài anh Cao Thắng bị trúng đạn đá, lỗ đầu mẻ trán máu chảy từa lưa chuyển vào cho lớp cho tụi tôi băng bó, rồi thêm một ông nữa gọi là cảnh sát chìm đi đánh dấu, nghe nói các anh xét người các ông chỉ có giấy căn cước là dân thường, hai ông ngồi than van, khóc lóc nói “tôi chỉ là người đi đường, tình cờ đi ngang trường thì bị bắt, nhà còn mẹ già, vợ dại, con thơ” nói tùm lum để xin cho được về, làm một số bạn trong lớp cảm động khóc theo, một lát thấy anh QH và các anh chủ trì buổi bãi khóa vào tụi tôi năn nỉ xin thả ông ra nhưng các anh cứ giữ đó, chắc sợ ông về bây giờ khai ra thì các anh sẽ bị bắt ngay.

Các anh bị thương khiêng vào lớp của CT5 cũng mueri mấy người, cả lớp tự nhiên trở thành y tá thế mới nói vui hơn học chứ... Buồn cười nhất là có một anh được khiêng vào khóc la quá trời “cứu tôi với, cứu tôi với huhu...”, ngực ảnh bị ướt máu đầm ra chiếc áo xanh kỹ thuật chừng mọi người vén áo ông lên tưởng ông bị trúng tim ai dè ông bị bắn bể chai dầu Nhị Thiên Đường bỏ trong túi áo, ông mừng quá cười lên sung sướng ông nói thấy nóng ran hết

ngực tưởng mình bị trúng đạn rồi chạy ra sân trường lẫn vào đám đông tiếp tục.

Một vài anh leo lên bờ tường nhảy qua phía nhà của thầy hiệu trưởng dùng vỏ chai nước ngọt bỏ xăng vào đốt xe cảnh sát nghe nói đã bị bắt.

Đến trưa thì anh QH cầm những mảnh giấy nhỏ vào lớp dặn tụi Xuân Lan chia nhóm ra đi đến các địa chỉ ghi trên đó chỉ cần nói là “tụi cháu là học sinh Cao Thắng hôm nay xuống đường đấu tranh chống đơn quân bắt

lính xin cô bác ủng hộ cho”. Chỉ cần nói vậy thôi! Vậy là tụi tụi vui mừng lắm ít ra cũng phải làm được điều gì đó để góp một phần vô cuộc đấu tranh này giúp các anh. Gần nửa lớp lần lượt lên ra ngoài đến những địa điểm được giao nói như vậy và y như rằng nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của bà con, làm lòng càng phần chân thêm. Ngay cả tiệm bánh mì Như Lan cũng cho cả cần xé bánh mì thịt nha! Khi mà khệ nệ tìm cách làm sao khiêng vào mới sợ, vậy mà bọn con gái chúng tụi vừa khiêng vừa chạy cũng vượt qua được ải khó khăn để vào trường (chắc là mặc áo dài trắng mấy anh cảnh sát không để ý hoặc các anh cũng nghĩ “phải cho tụi nó nghỉ ăn trưa chứ! Tụi nó là con các ông bự bỏ đói tụi nó chết có mà đi tù quá hihi...)

Bãi khóa như vậy cho đến chiều, có một số người không tham gia bỏ về thì nghe nói cứ anh Cao Thắng ra ngoài là bị bắt hết lên xe GMC của cảnh sát, nghe mấy ông truyền tai nhau chứ mình không biết có bị bắt không nên một số bạn muốn về cũng không dám ra cổng. Ở nhà mẹ mình thì biết tin do một anh hàng xóm làm ở Tổng nha cảnh sát nói là học sinh Cao Thắng hôm nay bãi khóa biểu tình, bà như ngồi trên đống lửa. Chờ đến chiều tối thì chỉ còn có vài bạn CT5 ở lại, trong đó có mình. Các anh cũng ra về gần hết còn có một số nòng cốt chủ trì cuộc bãi khóa là còn lại. Một lát sau có một anh Cao Thắng vào mang theo một chồng áo thun, các anh đi bằng xe Jeep người nhà chờ tới mới vào được trong trường vì đường Huỳnh Thúc Kháng bị phong tỏa cấm xe và người qua lại. Anh nói ba anh báo tin “tối nay tổng nha cảnh sát ra lệnh vào trường bắt hết những học sinh còn tụ tập trong trường” thành ra các bạn phải thay áo trở về nhà đi!

Má ơi mình biểu tình vì nghĩ nếu bắt các anh đi lính 17 tuổi thì trẻ quá, lúc đó chiến trường căng lắm ngày nào cũng thấy xe chở quan tài phủ cờ tổ quốc chạy về thành phố, chiến sĩ hy sinh nhiều lắm nên sợ và không muốn thấy chết chóc nên cùng tham gia chống lại thôi, chứ không có muốn dính đến chính trị chính em gì đâu! Cuối cùng mọi người quyết định thay đồng phục bạn áo thun vào và ra về. Mình nhớ mình đã chờ rất nhiều sách vở của các anh gửi lúc chạy ra biểu tình, vì nhận giữ nên có trách nhiệm sợ bị mất nên mang về nhà luôn nặng muốn chết!

Khoảng hơn 10 giờ đêm tự nhiên có hai anh mặc thường phục đến nhà mình nói là “bên tổng nha có lệnh trong đêm nay sẽ bắt mình, nên tổ chức quyết định đến đưa mình ra chiến khu”. Trời đất ơi nghe xong, đất trời như sụp đổ, lúc đó mình sợ quá, nói thiệt nha sống ở nhà nghèo khổ, hãi muốn chết, chỉ nghĩ tới ra chiến khu làm sao sống nổi, không có nước nổi, lại ăn toàn khoai lang khoai mì sao mà chịu nổi? Mình trả lời liền “Không em không ra chiến khu đâu! Bắt em thì bắt, mà em có làm gì mà bắt” Hai ông ngồi thuyết phục một hồi thấy mình quyết tâm quá nên thất vọng bỏ về, bây giờ cũng không biết là hai anh đó thuộc phe nào nữa! Và tối đó lần đầu tiên mình biết sợ hãi sự chờ đợi bị bắt là như thế nào? Thức trắng đêm cứ nghe tiếng động là run lên! Sau đó sợ quá dấu kín chuyện này với gia đình luôn.

Những năm sau này lớn lên đi làm mỗi lần nhắc lại chuyện này với các anh ngoài miền bắc bạn cùng làm với ở công ty, mình hay nói đùa nếu hỏi đó em biết đời sớm chỉ sau vài tháng thì em đã vào chiến khu bây giờ ra cũng làm cán bộ R rồi, biết đâu bây giờ cũng nhà cửa, oai vệ hoành tráng, đúng là con người sinh ra có số rồi! (mà cũng chưa chắc cũng có thể là bên cảnh sát muốn coi mình có phải là thành phần nòng cốt của vụ biểu tình không? Nếu mình đi biết đâu lúc đó đã ra cơn đảo rồi thì sao?) Lúc nói chuyện, mình cũng hay phân

tích với các anh bạn, mình nói các mảnh giấy ghi cho tụi em đi nhận thực phẩm cứu trợ đó, chắc đã được sắp đặt trả tiền trước rồi, vì các anh nghĩ đi, nếu không đặt trước bánh mì Như Lan, làm sao có sẵn sàng 300 ổ trong cần xé chờ tụi em đến lấy! Như Lan đâu có bao giờ làm trước sẵn đâu! Còn nhiều tiệm khác nữa. Các anh cũng đồng ý với ý nghĩ của mình, nhưng mà các anh đó còn gheo “nhỏ này thật thà quá, em phải kể ra bơm phồng thêm sự việc lập thành tích của mình cho cuộc chiến tranh này để ghi công trạng, ai lại kể theo chiều hướng này! (Ừ nhỉ sao ngu và thiệt thà

vậy ta!? Ai biết ba má sinh ra vậy rồi đành chịu thôi!)

Ông chồng trước mình là bộ đội chuyển ngành, mỗi lần tức cái gì mình hay nói ra, (hai người được sinh ra ở hai xã hội khác nhau nên thỉnh thoảng đối lập quan điểm, mình lại là người bộc trực) ông hay đe “nói với anh thì được nói với người khác là bị bắt đó!” Cái này lúc còn yêu mình ông nói vậy! Sau này thấy ông hết yêu rồi. mình lật đật ly dị ngay vì sợ cái miệng hại cái thân, với lại người ta hay nói đàn ông thường nói “ra đường thấy vợ người ta thì ham, về nhà thấy vợ mình muốn kêu... lính bắt” Thôi bỏ cho rồi không thôi có ngày ông kêu lính bắt về cái tội tư tưởng lệch lạc gì đó - thay vì bị kêu lính bắt vợ về cái tội nhìn thấy ghê thì ác nhĩ - và cũng nguy hiểm cho thân mình... Biết đâu vô tình mình lại bị oan Thị Mầu thì sao... hihi...

Đây chỉ là những ký ức của thời gian và là những giai đoạn lịch sử của đất nước còn đọng lại trong tâm trí của mình. Chúng ta những học sinh cùng ngồi chung mái trường, lý tưởng là của riêng mỗi người theo đuổi nó. Xin các anh, chúng ta chỉ đến với nhau bằng tình thân bạn bè, mọi chuyện đã qua đi từ lâu lắm rồi, hãy thương yêu nhau, hết mình bằng tinh thần Cao Thắng, chúng ta hãy trân trọng những gì chúng ta đang có và làm được đó là sự đoàn kết, yêu thương và kính trọng thầy cô cũng như bạn bè. Cuối lời xin cảm ơn và chúc gia đình Cao Thắng chúng ta giữ mãi tình thân đoàn kết, tương trợ và thương yêu nhau. Chúc cả nhà thật nhiều sức khỏe và hạnh phúc. Siết chặt những cái ôm và gửi những nụ hôn ân tình tới mọi người.

Nguyễn Xuân Lan

Nguồn: Đặc San Hội Ngộ Cao Thắng 2013 – trang 63-65